

КРАЄЗНАВСТВО

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Заснований у квітні 1927 року Українським комітетом краєзнавства

Репресований у 1930 році

Відроджений 1993 року з ініціативи Національної спілки краєзнавців України

1-2 (122-123)'2023

DOI:

Головний редактор
Олександр Реєнт
Редакційна колегія:
Олег Бажан
(перший заступник
головного редактора)
Лариса Синявська
(заступник
головного редактора)
Дмитрій Ніколайчук
(відповідальний секретар)
Богдан Андрусишин
Геннадій Бондаренко
Володимир Великочий
Людмила Вовчук
Сергій Гальчак
Олександр Гончаров
Олександр Гуржій
Володимир Дмитрук
Олександр Добржанський
Олександр Завальнюк
Матеуш Каміонка
Ігор Коляда
Андрій Королько
Михайло Косило
Віктор Коцур
Олександр Лисенко
Руслана Маньковська
Наталія Мех
Володимир Милько
Ірина Петренко
Олег Рафальський
Олександр Рубльов
Григорій Савченко
Ганна Скрипник
Валерій Смолій
Юрій Стецик
Олександр Удод
Сергій Шумило
Засновники:
Національна спілка
краєзнавців України
Інститут історії України
НАН України
ISSN 2222-5250

ЗМІСТ

Друга світова війна: локальний та комеморативний виміри

- Віктор Савченко (м. Одеса), Ігор Сапожников (м. Чорноморськ), Ігор Поляруш (м. Кишинів).* Частина Вермахту у боях за Одесу в серпні-жовтні 1941 року: новий погляд на проблему 6
- Олександр Перехрест (м. Черкаси).* Ураження сільського населення України інфекційними хворобами та боротьба з цим явищем у 1943-1945 роках 20

Історія України у світлі регіональних досліджень

- Марина Тарасюк (м. Київ).* Риба та м'ясо на столі Волинського міщанства литовської доби 27
- Надія Кравченко (м. Київ).* Джерела до історії мисливства на Житомирщині у XVI – на початку XVII ст. 41

Краєзнавство в особах

- Світлана Бабушко, Сергій Попович (м. Київ).* Його покликання – географія, краєзнавство, туризм (до 70-річного ювілею Олександра Олексійовича Бейдика) 50
- Олександр Рудковський (м. Пирятин).* Вперед в минуле за покликом душі (до 70-річчя Валерія Володимировича Квача) 64

Церковно-історичне краєзнавство: витоки та сучасний дискурс

- Олександр Федчук (м. Луцьк).* Неоунія на Волині: на прикладі села Дубечне Ковельського повіту 70
- Олександр Ігнатуша, Олексій Ігнатуша, Григорій Ігнатуша (м. Запоріжжя).* Релігія та Дніпробуд (1927–1932): ілюзія вигнання . . . 79
- Петро Бондарчук (м. Київ), Олександр Шамрай (м. Черкаси).* Релігійне життя греко-католиків Галичини та Закарпаття в умовах радянської тоталітарної системи (середина 1940-х-середина 1960-х років) . . . 89

Джерела та біографічні студії

- Олег Бажан (м. Київ).* Польська криза 1980–1981 років в інформаційних документах ЦК КПУ та ҚДБ УРСР 103

**Національна спілка краєзнавців України:
панорама сучасного життя**

- Василь Мельниченко (м. Черкаси).* Палітра патріотично-просвітницьких заходів Черкаського обласного краєзнавчого музею 110
- Руслана Маньковська (м. Київ).* Краєзнавство і молодь у викликах воєнного стану 113

Наукова інформація

- Ірина Петренко, Наталія Самойленко (м. Полтава).* Всеукраїнська науково-практична конференція «Наукова спадщина вченої Віри Жук (1928–2008)». 122
- Олександр Шишко, Оксана Дзинглюк (м. Одеса).* IX Міжнародна наукова конференція «Причорномор'я: історико-правовий, мовний, етнокультурний та релігійний виміри» 129
- Моріц Флорін (м. Ерланген) Олег Бажан (м. Київ), Вадим Золотарьов (м. Ерланген).* Міжнародна конференція «Ерланген–Бровари. Історичні перспективи нових міст-побратимів» 133

Огляди

- Валентин Лазуренко (м. Черкаси). Олександр Ресніт (м. Київ),* Одне з найдавніших сіл Черкащини має свою написану історію 139
- Любов Сливка (м. Івано-Франківськ).* Медичне краєзнавство Прикарпаття 141
- Василь Мельниченко (м. Черкаси).* Встановлення місця поховання Богдана Хмельницького: тематичні та хронологічні межі пошуки істини . . 143
- Наталія Мех (м. Київ).* Мирослав Скорик у сучасному документальному кінотексті 146
- Оксана Силка (м. Київ), Лариса Синявська (м. Черкаси).* Село з унікальною назвою Деньги: дослідження про сільський історичний та соціокультурний комунікаційний простір 150
- Руслана Маньковська (м. Київ).* Про духовні підвалини українського народу 153

Рекомендовано до друку
Вченою радою Інституту
історії України НАН
України (*протокол № 4 від
25 травня 2023 р.*)

Журнал зареєстровано
Міністерством юстиції
України (Свідоцтво про
державну реєстрацію
друкованого засобу масо-
вої інформації – серія
КВ № 10373
від 08.09.2005 р.)

Наказом МОН України
від 10.10.2022 р. № 894
журнал «Краєзнавство»
включено до Переліку нау-
кових фахових видань Укра-
їни з історичних спеціаль-
ностей (категорія "Б")

Журнал включено до бази
даних Google Scholar, Slavic
Humanities Index, Украї-
ніка наукова.

Усі права застережені.
Передрук дозволено тіль-
ки за згодою редколегії.

Адреса редакції:
01001, м. Київ-1,
вул. М. Грушевського, 4,
кім. 212
тел.: 278-02-38, 279-13-88

E-mail:
bazhanclio@ukr.net
Електронна версія:
www.history.org.ua
www.nbu.gov.ua
www.nsku.org.ua
www.kraieznavstvo.history.or
g/ua/en

© Національна спілка
краєзнавців України, 2022
© Інститут історії України
НАН України, 2022

CONTENTS

World War II: Local and Commemorative Dimensions

- Viktor Savchenko (Odesa), Igor Sapozhnykov (Chornomorsk), Igor Polyarush (Kishyniv)* Parts of the Wehrmacht in battle beyond Odesa in August–October 1941: a new look at the problem 6
- Olexander Perehrest (Cherkasy)*. Infectious diseases affected the rural population of Ukraine and the fight with this phenomenon in 1943–1945 20

History of Ukraine in the Light of Regional Research

- Maryna Tarasiuk (Kyiv)*. Fish and meat on the table of Volhynian burghers in the Lithuanian era 27
- Nadiia Kravchenko (Kyiv)*. Sources for the history of hunting in the Zhytomyr region in the sixteenth and early seventeenth centuries 41

Local Lore Studies in Persons

- Svitlana Babushko (Kyiv), Sergii Popovich (Kyiv)*. His vocation is geography, local lore studies, tourism (to the 70th anniversary of Oleksandr Oleksiiovych Beidyk) 50
- Oleksandr Rudkovskiy (Pyriatyn)*. Forward to the past at the call of the soul (to the 70th birthday of Valery Volodymyrovych Kvach) 64

Church-Historical Regional studies: Origins and Modern Discourse

- Alexander Fedchuk (Lutsk)*. NEO-UNION IN VOLYN: AN EXAMPLE OF DUBECHNE VILLAGE IN THE KOVEL DISTRICT 70
- Olexandr Ihnatusha (Zaporizhzhia), Oleksii Ihnatusha (Zaporizhzhia), Hryhorii Ihnatusha (Zaporizhzhia)*. Religion and Dniprobud (1927–1932): the illusion of exile 79
- Petro Bondarchuk (Kyiv) Oleksandr Shamrai (Cherkasy)*. Religious life of Greek catholics of Halychyna and Transcarpathia under conditions of Soviet totalitarian system (mid 1940s – mid 1960s) 89

Sources and Biographic Studios

- Oleh Bazhan (Kyiv)*. The Polish crisis of 1980–1981 in the information documents of the Central Committee of the Communist party of Ukraine and the KGB of the Ukrainian SSR 103

National Union of Local Lore Researchers of Ukraine: Panorama of Modern Life

- Vasyl Melnychenko (Cherkasy)*. The palette of patriotic and educational events of the Cherkasy Regional Museum of Local History 112
- Ruslana Mankovska (Kyiv)*. Local lore studies and youth in the challenges of martial law 115

На першій сторінці
обкладинки фото
зруйнованого російськими
окупантами Маріупольського
краєзнавчого музею

Scientific Information

- Iryna Petrenko, Natalia Samoilenko (Poltava)*. All-Ukrainian scientific and practical conference “Scientific Heritage of the Researcher Vera Zhuk (1928–2008)” 122
- Oleksandr Shishko, Oksana Dzinglyuk (Odesa)*. IX International Scientific Conference “The Black Sea Coast: Historical-Legal, Linguistic, Ethnocultural, and Religious Dimensions” 129
- Moritz Florin (Erlangen), Oleg Bazhan (Kyiv), Vadym Zolotaryov (Erlangen)*. International conference “Erlangen-Brovary. Historical Perspectives of the New Sister Cities” 133

Reviews

- Oleksandr Reient (Kyiv), Valentyn Lazurenko (Cherkasy)*. One of the oldest villages of Cherkasy region has its own written history 139
- Liubov Slyvka (Ivano-Frankivsk)*. Medical local history of Prykarpattia (the Pre-Carpathians) 141
- Vasyl Melnychenko (Cherkasy)*. Establishing the burial place of Bohdan Khmelnytskyi: thematic and chronological boundaries of the search for truth 143
- Natalia Meh (Kyiv)*. Myroslav Skoryk in a modern documentary film text 146
- Oksana Sylka (Kyiv), Larysa Siniavska (Cherkasy)*. A village with the unique name of Dengy (money): research on rural historical and socio-cultural communication space 150
- Ruslana Mankovska (Kyiv)*. About the spiritual foundations of the Ukrainian people 153